

Recensente: Franka van Poelgeest

Piet-Hein Peeters: "Verwarde personen zijn het probleem niet. Over de echte vragen in de ambulante GGZ." Uitgeverij Pepijn, Eindhoven 2015. ISBN 9789078709213 (geestelijke gezondheidszorg/bureaucratie/verantwoordelijkheidsverdeling/zorgcoördinatie/Ag) Zie ook: www.uitgeverijpepijn.nl

Soort boek/ziekte/stijl:

Bondige analyse (82 pag.) van de effectiviteit van de ambulantisering van de GGZ, gebaseerd op interviews met cliënten en verantwoordelijken, beleidsdocumenten en media-artikelen.

Over de schrijver:

Piet-Hein Peeters (1970) is sinds zijn studie aan de katholieke Universiteit Nijmegen werkzaam als journalist. Hij houdt zich bezig met de volle breedte van onderwerpen uit de publieke sector, waaronder gezondheidszorg en politiek. Hij is sinds 2014 hoofdredacteur van het maandblad Zorg en Welzijn. Daarnaast werkt hij als gespreksleider en dagvoorzitter en heeft hij, in samenwerking met anderen, een aantal boeken geschreven.

Korte beschrijving:

Piet-Hein Peeters maakt een rondgang langs alle betrokkenen in de jungle van decentraliserend beleid ten aanzien van de behandeling van mensen met een ernstige psychiatrische aandoening (EPA). Hij begint met een algemene verkenning van de huidige (2015) problemen in de geestelijke gezondheidszorg aan de hand van onder andere een interview met een bijzonder hoogleraar en met citaten uit bestuurlijk akkoord "Toekomst GGZ" (juni 2012).

Vervolgens illustreert hij deze verkenning in hoofdstuk 2 door in Nijmegen op gemeentelijk nivo te kijken naar de praktische uitvoering van het nieuwe beleid. Aan het woord komen onder andere een politiechef, een wethouder, een huisarts, een bestuurder van een instelling voor beschermde woonvormen.

In het derde hoofdstuk gaan (ervarings-)deskundigen in op de motivering achter de beleidsveranderingen; in grote lijnen heerst er overeenstemming over de noodzaak van modernisering van het oude systeem van langdurige intramurale zorg.

Helaas blijkt in hoofdstuk vier al snel dat goede bedoeling niet voldoende is voor het succesvol implementeren van reorganisaties op landelijke schaal; broodnodige communicatie en samenwerking tussen verantwoordelijke partijen is nauwelijks van de grond gekomen en men wijst elkaar hierin aan als schuldige.

Op basis van het voorafgaande concludeert Peeters in het laatste hoofdstuk dat er drie 'pijnpunten' zijn aan te wijzen. De verwarde personen op straat en in de media lijken een bijkomend en verkeerd geïnterpreteerd verschijnsel. De echte problemen in de uitvoering van het bestuurlijk akkoord zijn volgens Peeters respectievelijk de draagkracht van de samenleving, de ambivalentie binnen de GGZ zelf en de behoefte aan landelijke sturing van versnipperde lokale verantwoordelijkheden.

Citaten:

P. VI: "Het was [...] intrigerend om te ontdekken hoe oprecht inhoudelijk idealisme, de noodzaak om kosten te beheersen en geschuif met bestuurlijke verantwoordelijkheden, gezamenlijk leiden tot een penibele situatie voor mensen die het al verre van mee zit in hun leven."

P. 47: "En daarmee is er nogal wat 'circumstantial evidence' dat mensen met ernstige psychiatrische problemen tussen wal en schip zijn gevallen of dat gaan doen. Daar kun je, lijkt me, verward van raken."

P. 54: “Verantwoordelijke partijen besluiten de zorg voor een grote groep zeer kwetsbare mensen fundamenteel te veranderen, maken afspraken over de uitvoering en vervolgens komen er vele signalen dat het niet goed gaat met die afgesproken zorg. Dat vraagt om wijsheid achteraf.”

P. 69: “[M]et de opkomst van de 'verwarde persoon' [is] een cynisch criterium ontstaan voor het welslagen van de ambulantisering. Op het moment dat het aanjaagteam de gemeenten aangejaagd heeft, de groei van het aantal verwarde personen tot staan is gebracht en die mensen op een juiste manier worden opgevangen, vat mogelijk het idee op dat het goed gaat met de ambulantisering. Echter, de vele mensen met ernstige psychiatrische problemen die door het huidige beleid in verdere problemen zijn gebracht of dat gaan worden, raken bij lange na niet allemaal 'verward'. Ze zitten thuis, zijn eenzaam, versuft door medicijnen, hun dagelijkse omgeving vervuult, kijken naar buiten waar het leven zich afspeelt en waar ze nog steeds niet aan deelnemen. Dat is zeker geen reden om deze mensen weer 'in de bossen' te laten verdwijnen, maar het is wel de echte tragedie die momenteel achter goed bedoeld beleid schuilgaat.”

Recensies/Extra:

<http://www.pietheinpeeters.nl/>

<http://www.zorgwelzijn.nl/>

<http://www.socialevraagstukken.nl/groei-aantal-verwarde-personen-is-ggz-zorgverzekeraars-en-overheid-aan-te-rekenen/>